

ผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะ
การแสวงหาความรู้ของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

THE EFFECT OF USING THE SELF-DIRECTED LEARNING MODEL TO DEVELOP KNOWLEDGE-SEEKING
SKILLS AMONG EARLY CHILDHOOD EDUCATION STUDENT FACULTY OF EDUCATION
BANGKOKTHONBURI UNIVERSITY

ปิยกานต์ ปานอุไร

Piyakarn Parnurai

สุดาพร วิชิตชัยชาคร

Sudaporn Wichitchaichakorn

สุภา สุขวิบูลย์

Supa Sukvibul

บุญฤทธิ์ บุญยงมณีรัตน์

Boonrit Boonyongmaneerat

สกุลรัตน์ จันทร์สืบสาย

Sakulrat Chansuebsai

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Education, BangkokThonburi University

E-mail: piyakarn.par@bkkthon.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) : 31 ตุลาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 มิถุนายน 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 มิถุนายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี และ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการแสวงหาความรู้ของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีที่กำลังศึกษาในรายวิชา EH 308 นวัตกรรมและภูมิปัญญาในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ในรายวิชา EH 308 นวัตกรรมและภูมิปัญญาในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและแบบวัดทักษะการ

แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นมีประสิทธิภาพที่จะทำให้ผู้เรียนในกลุ่มทดลองมีทักษะการแสวงหาความรู้ในระดับที่สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองในทุกด้าน

คำสำคัญ: การเรียนรู้ด้วยตนเอง, การแสวงหาความรู้, การศึกษาปฐมวัย

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) To study of the using Knowledge-seeking skills to the self-directed learning of early children education student, Faculty of education Bangkokthonburi university. 2) To compare Knowledge-seeking skills of early childhood education student, Faculty of education. Bangkokthonburi university before and after the using The self-directed learning. The sample group used in this research were 3rd year student of early children education student, Faculty of education Bangkokthonburi university in EH 308 Innovation and Folk Wisdom for Early Childhood Development during semester 2 of 2022 academic year. The samples were divided into experimental and controlling group of 25 student. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The research findings were as follows : The self-directed learning was effective in making the learners in the experimental group have a higher level of Knowledge-seeking skills than before the experiment, at statistically significant levels 0.1 and there was an increase from before the experiment in all aspects.

Keywords: The self-directed learning, Knowledge-seeking skills, Early childhood education

1. บทนำ

โลกในยุคปัจจุบัน เป็นโลกยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะเป็นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากหลายด้าน ไม่ที่จะเป็นการแข่งขันกันในด้านอุตสาหกรรม เศรษฐกิจหรือความเจริญก้าวหน้าที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ที่มีผลมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในการใช้ชีวิตประจำวันอีกทั้งการใช้เทคโนโลยีในการทำการเกษตร อุตสาหกรรม ซึ่งจะต้องส่งผลต่อการศึกษาในปัจจุบันที่จะทำการผลิตคนออกสู่สังคม โดยจะต้องคำนึงถึงความต้องการของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากเทคโนโลยีเข้ามาสู่วิถีชีวิตประจำวันของมนุษย์มากระบบการศึกษาจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงโดยการผลิตคนตามความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพราะความต้องการแรงงานคนจะลดลงและหันมาใช้เทคโนโลยีมากขึ้น (จินดารัตน์ แก้วพิกุล,

2559) ดังนั้น การจัดการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 จะต้องมีความใหม่ รูปแบบการเรียนการสอนที่มีความแตกต่างไปจากเดิมเพื่อเป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งผู้เรียนจะต้องมีทักษะที่จำเป็นหลายด้านที่เพิ่มมากขึ้นจากเดิม เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและสามารถแก้ไขปัญหาได้ ทักษะการสื่อสารและเท่าทันสื่อ ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ ทักษะความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม ทักษะความร่วมมือและความเป็นภาวะผู้นำ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

เมื่อสถานการณ์ของโลกที่มีความเปลี่ยนแปลงไป การจัดการศึกษาจึงจะต้องมีการจัดที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ พร้อมทั้งจะต้องมีนโยบายการศึกษาที่เตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความพร้อมรับมือกับโลกอนาคต แนวคิดในการจัดการศึกษาของไทยมีจุดเน้นในเรื่องของคุณภาพของผู้สอนให้จัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ ลดปริมาณเนื้อหาที่สร้างความซ้ำซ้อนลงไป มีการนำผลการประเมินของการศึกษาในอดีต ผลการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ พัฒนาการทางสมองและหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาพัฒนาการเรียนการสอนทุกระดับตั้งแต่ระดับอนุบาลจนกระทั่งถึงระดับอุดมศึกษา โดยมีการศึกษาวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษานั้นมีคุณภาพมากขึ้นในทุกระดับเพื่อเป็นการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะที่มีความจำเป็นในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ให้เพิ่มขึ้นในทุกระดับของการจัดการศึกษา (พรทิพย์ ศิริภัทรราชย์, 2556)

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2542) กล่าวถึงการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาที่ดีนั้นจะต้องเน้นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีเจตคติและความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ และสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนคือความสามารถในการคิดในสิ่งต่าง ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น การใช้ศักยภาพในตนเองของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง การจัดการกิจกรรมกระตุ้นการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้คิดเป็น ทำเป็นและสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง รวมถึงบทบาทของผู้สอนที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและกระตุ้นการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการของตนเองเพื่อนำไปสู่กระบวนการทำงานในอนาคต

การจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญมาก เป็นการพัฒนาศักยภาพให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถที่มากพอที่จะเป็นแกนนำหลักในการพัฒนาประเทศชาติ แนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาจึงเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในสาขานั้น ซึ่งในศตวรรษที่ 21 นั้น สถานการณ์โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด ทั้งในเรื่องสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้ผู้เรียนที่เรียนในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ จึงมีหลายองค์กรที่ร่วมมือกันในการกำหนดแนวทางร่วมกันในการพัฒนานักศึกษาที่กำลังเรียนและจะต้องใช้ชีวิตในการทำงานในยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นการช่วยให้นักศึกษารู้จักคิดในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ การค้นหาความรู้ใหม่ ๆ รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อให้เกิดองค์ความรู้นั้น ๆ ขึ้นมา ได้มีการสื่อสารร่วมกับผู้อื่น รู้จักการทำงานร่วมกัน เป็นผู้นำในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิต (Bellancy; & Brandit, 2010) ในประเทศไทยนั้นมีการกำหนดแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 - 2565) ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ที่จะเน้นแนวทางเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาผลิตบัณฑิตที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อรองรับ

การเปลี่ยนแปลงของโลกในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Thailand Qualification Framework : TQF) เพื่อใช้ในการนำไปสู่การปฏิบัติที่จะเกิดขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาทุกสถาบันอย่างเป็นรูปธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนที่จะต้องให้สอดคล้องกับแนวทางการทำงานในโลกยุคใหม่หรือการเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์แห่งโลกของการทำงาน (วิจิตร ศรีสอาน, 2557) นอกจากนี้มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ (2547) ได้กล่าวถึงการติดตามการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นว่า บางหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งขาดความหลากหลายในการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน การเรียนการสอนไม่มีความยืดหยุ่น ขาดการบูรณาการ วิธีการจัดการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ นำไปใช้ในการทำงานได้ไม่มาก อีกทั้งยังไม่มีความทันสมัยไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ดังนั้นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของโลกเพื่อนำมาปรับกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้มีกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากขึ้น สามารถหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการค้นหาได้ด้วยตนเอง เพราะในกระบวนการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด ผู้สอนจะมีบทบาทเป็นเพียงแค่ผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือและผู้ที่ยอแซ่แนะ อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนเท่านั้น

การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องค้นพบความรู้ของตนเองมาจากการบวนการคิด การลงมือปฏิบัติจริงอย่างลึกซึ้ง เน้นความเข้าใจในเนื้อที่เรียนรู้และทำการค้นคว้าด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยตนเองจะเกิดจากการเปิดโอกาสของผู้สอนที่ให้โอกาสผู้เรียนได้ลงมือแก้ปัญหาในการเรียนการสอนเอง ผู้เรียนได้แก้ปัญหา ทำความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้อง โดยการนำเอาประสบการณ์เดิมของผู้เรียนที่มีอยู่ นำมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ที่มีความท้าทายและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด หาความรู้และใช้กระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้บริบทที่เรียนรู้อย่างเป็นอิสระของผู้เรียน อีกทั้งผู้สอนจะต้องทำหน้าที่เป็นฝ่ายสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยการชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ด้วยตนเองและช่วยผู้เรียนในการสร้างความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้น (Walker, 2002) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบลูม (Bloom, 1956) ที่ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่ควรจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนที่มีทั้งหมด 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) และด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ซึ่งทั้ง 3 ทักษะนี้ควรที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ที่ผู้เรียนทุกคนควรจะได้รับ การปลูกฝังและกระตุ้นให้เกิดทักษะเหล่านี้ในตนเองโดยเฉพาะด้านพุทธิพิสัยซึ่งเป็นพฤติกรรมทางด้านเกี่ยวกับความคิดในสิ่งต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ การเฝ้าหาความรู้ด้วยตนเอง นำมาประมวลผลเพื่อทำให้เกิดทักษะการแสวงหาความรู้เกิดขึ้น

ในรายวิชา EH 308 นวัตกรรมและภูมิปัญญาในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ของสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นรายวิชาที่สอนนักศึกษาในระดับชั้นปีที่ 3 จะมีเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมทางการศึกษาปฐมวัยและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยในวิชานี้ นักศึกษาจะต้องทำการศึกษานวัตกรรมที่จะนำมาพัฒนาเด็กปฐมวัยในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงภูมิปัญญาของท้องถิ่นแต่ละภูมิภาคเพื่อเป็นการนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา ซึ่งเนื้อหาของนวัตกรรมการศึกษาปฐมวัยและภูมิปัญญาท้องถิ่นจะมีรายละเอียดที่ผู้เรียนจะต้องทำการศึกษาดูด้วยตนเองผ่านใบกิจกรรมที่จะเป็นคำถามปลายเปิดที่ผู้เรียนจะต้อง

ทำการค้นคว้าเนื้อหา เพื่อที่จะนำมาอภิปรายร่วมกับเพื่อนในห้อง ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาศึกษาการส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ตนเองเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการแสวงหาความรู้ของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3. การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่องผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้โดยได้ศึกษาแนวคิดของบลูม (Bloom, 1956) ที่ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของ การจัดการศึกษาที่ได้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ซึ่งด้านที่ เกี่ยวข้องกับทักษะการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนจะเป็นด้านพุทธิพิสัย ซึ่งมีพฤติกรรมที่บ่งชี้ว่าผู้เรียนจะเป็นผู้ที่ แสวงหาความรู้ในสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการรู้ได้ คือ กระบวนการที่เป็นการวางแผนในการหาความรู้ การเข้าใจ เนื้อหา การนำเนื้อหาไปประยุกต์ใช้ โดยผ่านการวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า หากผู้เรียนมี กระบวนการเหล่านี้ในการเรียนรู้ด้วยตนเองจะทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดทักษะการแสวงหาความรู้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย** หมายถึง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในวิชา EH 308 นวัตกรรม และภูมิปัญญาในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ของสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

2. **การเรียนรู้ด้วยตนเอง** หมายถึง การเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำในการ ค้นคว้า สืบค้นความรู้ที่ต้องการด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่ตรงกับความต้องการของตนเองอย่าง อิสระ โดยมีกระบวนการในการสืบค้นหาข้อมูลอย่างเป็นระบบ

3. **ทักษะการแสวงหาความรู้** หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนในการหาความรู้ด้วยตนเองและการ สร้างความรู้ใหม่เพิ่มเติมจากความรู้เดิม โดยการศึกษา การทดลอง การค้นคว้าและปฏิบัติด้วยตนเอง อีกทั้งยังเป็นการเชื่อมประสบการณ์เดิมเข้ากับประสบการณ์ใหม่ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองนั้นอาจจะเป็น การศึกษาหาความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ กระบวนการของทักษะการแสวงหาความรู้ มีดังนี้

3.1 การกำหนดประเด็นปัญหาในการสืบค้นสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนด ขอบเขตในการค้นคว้า การอธิบายและการแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ต้องการนำไปค้นคว้า

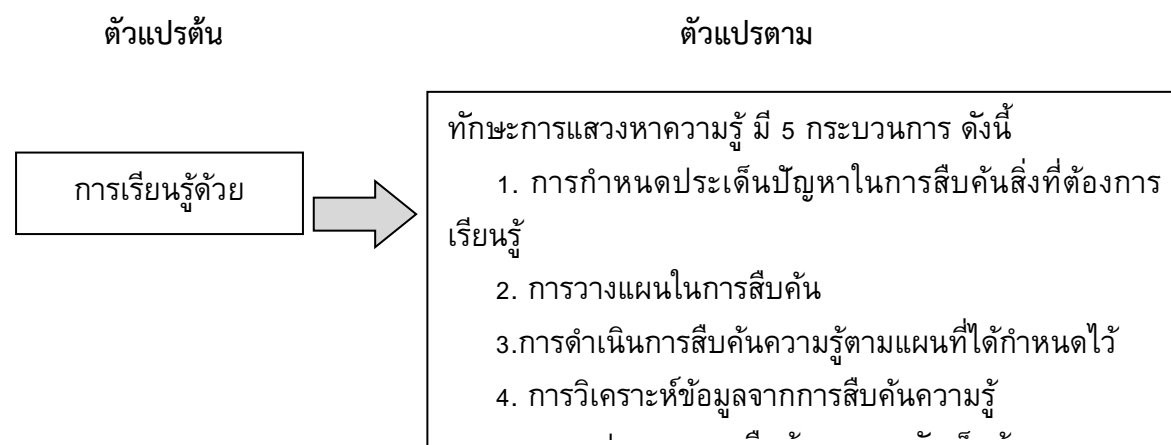
3.2 การวางแผนในการสืบค้น หมายถึง การกำหนดเป้าหมายในการสืบค้นความรู้ว่า ต้องการสืบค้นเรื่องอะไร สืบค้นที่ไหน สืบค้นอย่างไรและทำอย่างไรจึงจะได้ข้อมูลที่ต้องการสืบค้น

3.3 การดำเนินการสืบค้นความรู้ตามแผนที่ได้กำหนดไว้ หมายถึง กระบวนการในการสืบค้นความรู้ตามแผนที่ได้วางไว้อย่างครบถ้วนและสมบูรณ์มากที่สุด

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสืบค้นความรู้ หมายถึง การนำข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นมา จำแนก จัดกลุ่มและจัดลำดับของข้อมูล โดยการพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ได้รับมา

3.5 การสรุปผลจากการสืบค้นและการจัดเก็บข้อมูล หมายถึง การสรุปข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าโดยการบันทึกเป็นเอกสาร

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

6. ระเบียบวิธีการวิจัย

1. การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในรายวิชา EH 308 นวัตกรรมและภูมิปัญญาในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2) แบบทดสอบวัดทักษะการแสวงหาความรู้

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาคำอธิบายการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยมีกระบวนการขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาระดับของทักษะการแสวงหาความรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย
- 2) เปรียบเทียบข้อมูลของทักษะการแสวงหาความรู้ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้ T – test แบบ Dependent Sample
- 3) เปรียบเทียบข้อมูลของทักษะการแสวงหาความรู้ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 โดยใช้ T – test แบบ Dependent Sample

7. ผลการวิจัย

หลังจากที่จัดกิจกรรมผู้เรียนที่เรียนในรายวิชา EH 308 นวัตกรรมและภูมิปัญญาในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่าผู้เรียนมีทักษะการแสวงหาความรู้สูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการประเมินตามสภาพจริง พบว่า ผู้เรียนมีทักษะการแสวงหาความรู้สูงขึ้นตามลำดับ จากก่อนการเรียนรู้ด้วยตนเองในครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

8. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีและเพื่อเปรียบเทียบทักษะการแสวงหาความรู้ของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากผลการวิจัย พบว่า ผู้เรียนมีทักษะการแสวงหาความรู้สูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากการที่ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเป็นศูนย์กลาง ดังที่วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545) ที่ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทในการหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่มีความพร้อมและมีความกระตือรือร้นเป็นอย่างมาก ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอีกด้วย

9. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1) ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนแต่ละระดับนั้นสามารถส่งเสริมให้เกิดขึ้นในผู้เรียนได้ โดยที่ผู้สอนจะต้องให้คำแนะนำให้ผู้เรียนมีความสามารถค้นหาความรู้ที่ต้องการได้ โดยการสร้างกิจกรรมที่มีการค้นคว้าที่หลากหลายและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

2) ผู้สอนจะต้องจัดแหล่งค้นหาความรู้ที่มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาคำตอบที่ต้องการได้ เช่น การจัดหาหนังสือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าสู่การค้นคว้าทางออนไลน์ให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองในระดับการศึกษาต่าง ๆ เช่น ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา เป็นต้น

2) ควรมีการวัดความพึงพอใจของผู้เรียนต่อรูปแบบการศึกษด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วย

3) ควรมีการทำการวิจัยเพื่อส่งเสริมทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของรายวิชาอื่น ๆ ในสาขาการศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 – 2565). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

----- . (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

จงจิตร เลิศวัฒนาพร. (2551). การพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยกิจกรรมโครงงานภาษาอังกฤษประกอบการประเมินตามสภาพจริง. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จินดารัตน์ แก้วพิกุล. (2559). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมาตรฐานสากล. ปรียญานิพนธ์ ปร.ด. (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นัตตา อังสุไวย. (2550). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาเคมีที่เน้นกระบวนการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. ปรียญานิพนธ์ กศ.ด. (วิทยาศาสตร์ศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พรทิพย์ ศิริภทราชัย. (2556, เมษายน - มิถุนายน). STEM Education กับการพัฒนาทักษะใน ศตวรรษที่ 21. นักบริหาร. 2(33): 50 – 56.

มาณี ไชยธีรานุกูลศิริ. (2547). ร่าง รายงานการติดตามและประเมินสถานภาพการปฏิรูปการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

รุจิรัตน์ รุ่งหัวไผ่. (2549). การศึกษาความสามารถในการทำโครงงานคณิตศาสตร์ ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดกิจกรรมโครงงานคณิตศาสตร์. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วรชัย สุทธิไชย. (2559). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง เทคโนโลยีอวกาศและทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม. สารนิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาศาสตร์ศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545, มีนาคม). เทคนิคและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- วิจิตร ศรีอ้าน. (2557). แนวโน้มการศึกษาไทย: การสอนในปัจจุบันและอนาคตสำหรับครูมืออาชีพ. ในองอาจ นัยพัฒน์ (บรรณาธิการ). การวิจัยสถาบันและกระบวนการเรียนรู้สู่อนาคต. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2542). พลังการเรียนรู้ : ในกระบวนการทัศน์ใหม่. นนทบุรี: เอสอาร์พรีนติ้ง.
- สรวงพร กุศลสง. (2561). การพัฒนารูปแบบทักษะการศึกษาวิจัยด้านปฐมวัยด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร. 20 (2) กรกฎาคม – ธันวาคม 2561: 61 - 72
- สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนเชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้. ปริญญาานิพนธ์ ปริญญาโท. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Bellancy, James & Brandit, Ron. (2010). 21st Century Skills: Rethinking How Student learn. Solution Tree Press: Bloomington, In 47404.
- Bloom, Benjamin. S.; Kruthwohl, David.R.; & Masia, Bertram B. (1956). Taxonomy of educational Objectives The Classification of Educational Goals. Handbook II: Affective Domain. Illinois : Longmans.
- Walker, G. H. (2002). Concept mapping and curriculum design. Retrieved from <http://www.utc.edu/Teaching-Resource-Center/concept.html>.